

Vergaderjaar 2019–2020

35 505

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2020 (Zesde incidentele suppletoire begroting inzake Steunmaatregelen KLM)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2020 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB).

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Op 29 april 2020 is de eerste suppletoire begroting naar de Tweede Kamer verzonden. De behandeling in de Staten-Generaal heeft nog niet plaatsgevonden. Om deze reden is de in de begrotingsstaat opgenomen stand nog niet door de beide Kamers bekrachtigd. Vanwege de snelle opeenvolging van begrotingswetsvoorstellen bevat de kolom «mutaties suppletoire begrotingen» zowel de eerste suppletoire begroting als de mutaties die in de incidentele suppletoire begrotingen zijn opgenomen. Dit om het budgetrecht van de Staten-Generaal te waarborgen.

Wetsartikel 3

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van deze wet.

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Budgettaire consequenties beleidsartikelen

Artikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector (Bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerpbe-groting 2020 incl. NvW	Stand na suppletoire begrotingen 2020 (inclusief ISB's)	Mutatie 6e ISB 2020	Stand na 6e ISB	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	143.836	149.336	3.160.000	3.309.336	0	0	0	0
<i>waarvan betalingsverplichtingen</i>	443.836	449.336	1.000.000	1.449.336	0	0	0	0
Verwerving vermogenstitels	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitaalinjectie Invest-NL	330.000	330.000	0	330.000	0	0	0	0
Afdrachten Staatsloterij	100.000	100.000	0	100.000	0	0	0	0
Schikking Alawwal Bank	0	0	0	0	0	0	0	0
Lening SRH	1.660	1.660	0	1.660	0	0	0	0
Lening KLM	0	0	1.000.000	1.000.000	0	0	0	0
Overige betalingsverplichtingen	12.176	17.676	0	17.676	0	0	0	0
<i>waarvan garantieverplichtingen</i>	- 300.000	- 300.000	2.160.000	1.860.000	0	0	0	0
Garantie DNB Winstafdracht	0	0	0	0	0	0	0	0
Garanties en vrijwaringen staatsdeelnemingen	- 300.000	- 300.000	2.160.000	1.860.000	0	0	0	0
Uitgaven	442.176	447.676	1.000.000	1.447.676	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht</i>				99,3%				
Vermogensverschaffing	330.000	330.000	0	330.000	0	0	0	0
Kapitaalinjectie TenneT	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitaalinjectie Invest-NL	330.000	330.000	0	330.000	0	0	0	0
Verwerving vermogenstitels	0	0	0	0	0	0	0	0
Vermogensonttrekking	100.000	100.000	0	100.000	0	0	0	0
Afdrachten Staatsloterij	100.000	100.000	0	100.000	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's en RWT's	5.000	5.000	0	5.000	0	0	0	0
NLFI	5.000	5.000	0	5.000	0	0	0	0
Garanties	3.176	3.176	0	3.176	0	0	0	0
Regeling BF	20	20	0	20	0	0	0	0
Dotatie begrotingsreserve TenneT	3.156	3.156	0	3.156	0	0	0	0
Opdrachten	4.000	9.500	0	9.500	0	0	0	0
Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	4.000	4.000	0	4.000	0	0	0	0
Opstart Invest-NL	0	5.500	0	5.500	0	0	0	0
Leningen	0	0	1.000.000	1.000.000	0	0	0	0
Lening KLM	0	0	1.000.000	1.000.000	0	0	0	0
Ontvangsten	1.816.656	1.961.656	22.227	1.983.883	76.350	86.377	102.997	119.618
Vermogensonttrekking	1.809.000	1.954.000	0	1.954.000	0	0	0	0
Opbrengst verkoop vermogenstitels	0	0	0	0	0	0	0	0
Dividenden en afdrachten staatsdeelnemingen	1.455.000	1.225.000	0	1.225.000	0	0	0	0
Afdrachten Staatsloterij	100.000	100.000	0	100.000	0	0	0	0
Winstafdracht DNB	254.000	629.000	0	629.000	0	0	0	0
<i>waarvan: Griekse inkomsten ANFA</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>waarvan: Griekse inkomsten SMP</i>	6.250	6.250	0	6.250	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's en RWT's	4.500	4.500	0	4.500	0	0	0	0
NLFI	4.500	4.500	0	4.500	0	0	0	0
Garanties	3.156	3.156	6.000	9.156	18.000	24.000	36.000	48.000
Premieontvangsten garantie TenneT	3.156	3.156	0	3.156	0	0	0	0
Premieontvangsten garantie KLM	0	0	6.000	6.000	18.000	24.000	36.000	48.000
Overig	0	0	0	0	0	0	0	0

	Stand ontwerpbe-groting 2020 incl. NvW	Stand na suppletoire begrotingen 2020 (inclusief ISB's)	Mutatie 6e ISB 2020	Stand na 6e ISB	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Opdrachten	0	0	0	0	0	0	0	0
Terug te vorderen kosten staatsdeelnemingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Leningen	0	0	16.227	16.227	58.350	62.377	66.997	71.618
Rentebaten lening KLM	0	0	16.227	16.227	58.350	62.377	66.997	71.618
Aflossing lening KLM	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Garanties en vrijwaringen staatsdeelnemingen (+ € 2,16 mld.)

Een groep van internationale banken verstrekt liquiditeit aan KLM tot € 2,4 mld. in de vorm van een revolving credit facility (RCF) waarbij KLM de liquiditeit kan aantrekken wanneer nodig en dient terug te storten wanneer deze overvloedig is. De Nederlandse Staat garandeert maximaal 90% van de totale omvang van deze faciliteit (€ 2,16 mld.). Voor verdere details, zie de bijgevoegde kamerbrief «Steunmaatregelen KLM» (Kamerstuk 29 232, nr. 41) en het toetsingskader risicoregelingen¹.

Uitgaven

Lening KLM (+ € 1 mld.)

De Nederlandse Staat verstrekt een directe lening aan KLM met een omvang van € 1 mld. De lening is een achtergestelde lening. Dit betekent dat wanneer KLM haar crediteuren niet kan terugbetalen, deze lening (en daarmee de Nederlandse Staat) pas als laatste wordt terugbetaald. Daarmee neemt de Nederlandse Staat relatief veel risico op zich via deze lening, hetgeen weerspiegeld wordt door de eveneens relatief hoge rente die KLM op deze lening betaalt (zie ontvangsten).

Ontvangsten

Premieontvangsten garantie KLM (+ € 6 mln.)

De Nederlandse Staat ontvangt een premie voor de afgegeven garantie inzake de revolving credit facility voor KLM. De premie die KLM aan de Nederlandse Staat betaalt voor deze garantie loopt op gedurende de looptijd en ziet er als volgt uit:

Jaar	Jaarlijks te betalen premie
1 ^e jaar van garantie	0,5% over het kredietplafond ¹
2 ^e en 3 ^e jaar van garantie	1% over het kredietplafond
4 ^e , 5 ^e en 6 ^e jaar van garantie	2% over het kredietplafond

¹ Het kredietplafond is aanvankelijk € 2,4 miljard, maar kan potentieel vroegtijdig lager worden.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Voor het jaar 2020 wordt in totaal € 6 mln. aan premieontvangsten geraamd.

Rentebaten lening KLM (+ € 16,3 mln.)

De Nederlandse Staat ontvangt rente voor de verstrekte lening aan KLM. De rente die KLM aan de Nederlandse Staat betaalt voor deze lening loopt op gedurende de looptijd en ziet er als volgt uit:

Jaar	Jaarlijks te betalen rente
1 ^e jaar van lening	Euribor + 6,25%
2 ^e en 3 ^e jaar van lening	Euribor + 6,75%
4 ^e , 5 ^e en 6 ^e jaar van lening	Euribor + 7,75%

Voor het jaar 2020 wordt in totaal € 16,3 mln. aan renteontvangsten geraamd. Gezien KLM alleen rente betaalt over het getrokken deel van de lening en de exacte rentepercentages afhankelijk zijn van schommelingen in de euribor, kunnen de gerealiseerde renteontvangsten afwijken van de raming die is opgenomen in deze incidentele suppletoire begroting.

Aflossing lening KLM (+ € 1 mld.)

De aflossing van de gehele lening staat vooralsnog geraamd in 2026 (niet zichtbaar in de tabel, dit wordt budgettair verwerkt in begroting 2021). KLM heeft de mogelijkheid om kosteloos vervroegd af te lossen.